МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ СЕВЕРНАЯ ОСЕТИЯ-АЛАНИЯ

Управление образования АМС г. Владикавказ

МБОУ СОШ №33 им. З. Калоева

УТВЕРЖДЕНО
Директор
Санакоева Л. М.
Приказ №1
от «30» 08 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Осетинский язык»
для 9 класса начального общего образования

на 2024/2025 учебный год

Составитель: Гаглоева Л.К.
Учитель осетинского языка и литературы

Владикавказ, 2024

КУСÆН ПРОГРАММÆ ИРОН ÆВЗАГÆЙ 9-ÆМ КЪЛАСÆН

Кусæн программæ арæзт у Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырад æмæ наукæйы Министрады уынаффæмæ гæсгæ фидаргонд программæйы бындурыл (Ирон æвзаджы программæ 1-11 кълæстæн. – Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 76 ф.).

Сахæтты нымæц лæвæрд цæуы, 9-æм къласы 2016-2017 азы Республикон Базисон пълан куыд амоны (къуыри 1,5 сахаты ирон æвзагæй), уымæ гæсгæ.

Кусæн программæ аразгæйæ, хъусдард цыд универсалон ахуырадон архæйдтыты иумæйаг программæмæ (ФПАС), мадæлон æвзаджы урокты сыл куыд кусын хъæуы, уыцы амынддзинæдтæм.

ЛÆВÆРД ЦÆУЫ ХУЫЗÆГÆН

№	ны-мæц	Урочы темæ	сах.	Урочы хуыз	Ахуыры фæстиуджытæ (ФПАС-мæ гæсгæ)			Ахуырадон архæйдтытæ
					Предметон	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Удгоймагон	
1.		«Нал у сæрд йæ сæрæн – Бурниз ыл фæзынд» (Къадзаты С.).	**1**	Ныхасы-тематикон урок:	Ныхасы рæзтыл бакусын. Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	**Коммуникативон:** ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын.	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Беседæ, индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; нывмæ гæсгæ куыстытæ, тексты анализ; сфæлдыстадон куыст.

						Базонæн: æвзаджы æмбарынæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		
2.		Синтаксисы тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	**3сах.**		Зæрдыл æрлæууын кæнын синтаксисы æмбарынæдтæ; æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. **Базонæн**: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
3.		Дзырдбаст. Хуымæтæг хъуыдыйад. Хъуыдыйады уæнгтæ.	1	Комбинарон урок.	Зæрдыл æрлæууын кæнын дзырдбаст æмæ хъуыдыйады хицæндзинæдтæ, дзырдбаст æмæ хъуыдыйад аразыны мадзæлттæ	**Коммуникативон:** хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. **Базонæн**: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Къордты куыст, индивидуалон куыст

						равæрын.		
4.		Хъуыдыйæдтæ сидæнтимæ, бавæргæ дзырдтæ æмæ æвастхъæртимæ. Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ. Бæттæгтæ хъуыдыйады æмхуызон уæнгтимæ.	2	Комбинарон урок.	Зæрдыл æрлæууын кæнын синтаксисон æмбарынæдтæ: сидæн, бавæргæ конструкцитæ, æмхуызон уæнгтæ.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Тексты пунктуацион анализ. Хъуыдыйæдтæ æмхуызон уæнгтимæ аразынил куыст. Диалогон ныхасы рæзтыл куыст
5.		Вазыгджын хъуыдыйады æмбарынад.	**1**	Тематикон урок.	Æрдзурын вазыгджын хъуыдыйады хицæндзинадыл; æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразынил куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты текстæ аразын;

						ахастытæ аразын		
6.		Бæттæгджын вазыгджын хъуыдыйæдтæ. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйад. Йæ хицæндзинæдтæ.	**(3 сах.)** 1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын бæттæгджын вазыгджын хъуыдыйады хицæндзинæдтæ.	**Коммуникативон:** хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. **Базонæн**: хи архæйдтыты рефлекси; хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
7.		Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ иугæнæг, ныхмæвæрды æмæ дихон бæттæгтимæ. Æрхæцæн нысæнттæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдты.	2	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын бæттæгджын вазыгджын хъуыдыйады хицæндзинæдтæ.	**Коммуникативон:** хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. **Базонæн**: хи архæйдтыты рефлекси;		Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон куыстытæ. Диалогон ныхасы рæзтыл куыст. Тексты пунктуацион анализ.

						хи хъуыдытæ (зонындзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
7.		Текстмæ хæстæг (бæлвырд) изложени.	**1**	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Ныхасы рæзтыл бакусын. Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	**Коммуникативон:** ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. **Базонæн**: æвзаджы æмбарынæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
8.		Домгæвазыгджын хъуыдыйад. Сæйраг æмæ уæлæмхæст хæйттæ.	**10 сах.**	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын домгæвазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ сæ арæзт.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Синтаксисон æвзæрстытæ; домгæвазыгджын хъуыдыйад, иртæстгонд уæнгтæ кæм уа, ахæм синонимон хуымæтæг хъуыдыйадæй ивын.

						анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын		
9.		Бæттæгтæ æмæ бæттæг дзырдтæ домгæвазыгджын хъуыдыйæдты.	1	Фæлхат кæныны урок	Дзырды хæйттæ зæрдыл æрлæууын кæнын; дзырд æвзарын куыд зонынц, уый сбæрæг кæнын	**Коммуникативон:** ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. **Базонæн**: æвзаджы æмбарынæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Ирон лексикæйы хъæздыгдзинад æнкъарын	Дзырдарæзтон æвзæрстытæ, ног дзырдтæ аразыныл куыст
10.		Уæлæмхæст хайы бынат домгæвазыгджын хъуыдыйады.	1	Фæлхат кæныны урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	**Коммуникативон:** ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. **Базонæн**: æвзаджы æмбарынæдтæ	Æвзаджы иуæгтæ анализ æмæ синтез кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст. Къордты куыст, индивидуалон куыст

						зæрдыл æрлæууын кæнын		
11.		Контролон диктант	1		Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Фысгæ куыст. Синтаксисон æвзæрстытæ.
12.		Уæлæмхæст хæйтты хуызтæ. Æмбарынгæнæн уæлæмхæст хай. Бæрæггæнæны уæлæмхæст хай.	1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст

						ахастытæ аразын		
13.		Фадатон уæлæмхæст хæйттæ. Бынаты уæлæмхæст хай. Афоны уæлæмхæст хай.	1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон куыстытæ Диалогон ныхасы рæзтыл куыст
14.		Сочинени-тæрхон «Цæстмæхъус ныхас фыдбылыз хæссы» (Къ.).	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок.	Ныхасы рæзтыл бакусын. Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст

15.		Архайды хуызы уæлæмхæст хай. Æфсоны уæлæмхæст хай.	1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст, индивидуалон куыст
16.		Нысаны уæлæмхæст хай. Бадзырдон уæлæмхæст хай.	1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт; æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст, индивидуалон куыст
17.		Домгæвазыгджын хъуыдыйад къорд	1	Тематик он урок.	Равзарын вазыгджын	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы	Мадæлон æвзаджы	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл

		уæлæмхæст хаимæ.			хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	куыстытæ. Вазыгджын хъуыдыйæдтæй пайда кæнгæйæ, цардæй ист цауы тыххæй дзурын
18.		Сфæлдыстадон изложени (хуымæтæг хъуыдыйæдтæй домгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ саразын).	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок.	Ныхасы рæзтыл бакусын. Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын		Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст
19.		Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйад æмæ йæ хицæндзинæдтæ.	**4 сах.**	Ног æрмæг амонын ы урок	Хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:**	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Хъуыдыйады æвзæрст. Сфæлдыстадон

		Ænæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады хæйтты ахаст кæрæдзимæ сæ хъуыды æмæ хъæлæсы уагмæ гæсгæ. Æрхæцæн нысæнттæ æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйæдты.				ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын		куыстытæ
20.		Вазыгджын хъуыдыйæдтæ алыхуызон бастдзинæдтимæ: бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй	**2 сах.**	Фæлхат кæныны урок	Равзарын вазыгджын хъуыдыйæдты хуызтæ æмæ арæзт.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын**:**	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Къордты куыст, индивидуалон куыст; вазыгджын хъуыдыйады æрхæцæн нысæнттæ æмбарын кæнын; вазыгджын хъуыдыйад раст хъæлæсы уагæй кæсын.
21.		Стиль, стилистикæ. Официалон-хъуыддагон, наукон, публицистикон æмæ дзургæ ныхасы стильтæ; се ’взагон	**8 сах.**	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын стилистикæйы æмбарынæдтæ, тексты хуызтæ æмæ ныхасы стильтæ.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; хъуыддаджы гæххæттытæ (курдиат, автобиографи,

		арæзт.				архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	æнкъарын	суагъæ) фыссын.
22.		Аив литературон стиль, йæ хицæндзинад иннæ стильтæй. Лексикон, фразеологион æмæ грамматикон синонимтæ.	2	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын стилистикæйы æмбарынæдтæ, тексты хуызтæ æмæ ныхасы стильтæ; æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын	**Коммуникативон:** тексты стиль æмæ ныхасы хуыз бæрæг кæнын. Тексты мидис фæрстытæм гæсгæ æвзарын. **Регулятивон:** тексты алыхуызон рæдыдтытæ агурын æмæ сæ раст кæнын. **Базонæн**: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; лексикон нормæтæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразынил куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты текстæ аразын;
23.		Сæйраг домæнтæ дзургæ æмæ фысгæ ныхасмæ. Ныхасы культурæ	1	Комбинарон урок котролон урочы элемент тимæ	Æрдзурын литературон æвзаджы нормæтыл, ныхасы сыгъдæгдзинадыл ; ирон æвзаг уарзын кæнын; бамбарын кæнын, ирон æвзаг нæ	**Коммуникативон:** тексты стиль æмæ ныхасы хуыз бæрæг кæнын. Ныхасы пайда кæнын аивадон мадзæлттæй æмæ æндæр стилистикон фæрæзтæй. **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын,	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразынил куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты текстæ аразын;

					адæмы культурон хæзна кæй у, уый; не ’взаг нæ адæмæн кæрæдзи æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый.	æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын		
24.		Æвзаджы тыххæй иумæйаг зонинæгтæ. Æвзаджы ахадындзинад æхсæнадон царды. Æвзаджы рæзты бастдзинад æхсæнады рæзтимæ.	**6 сах.** 1	Тематикон урок.	Æрдзурын æвзаджы ахадындзинадыл адæймаджы царды, ныхас æмæ æвзаджы хицæндзинæдтыл; ирон æвзаг уарзын кæнын; бамбарын кæнын, ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый; не ’взаг нæ адæмæн кæрæдзи æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый.	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразыныл куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты тексттæ аразын;
25.		Иумæйаг æмбарынад æвзæгты хæстæгдзинады тыххæй. Ирон æвзаджы бынат иннæ æвзæгты ’хсæн.	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын мадæлон æвзаджы ахадындзинадыл адæймаджы царды, ныхас æмæ æвзаджы хицæндзинæдтыл; ирон æвзаджы	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; темæмæ гæсгæ æнцойгæнæн схемæтæ æмæ таблицæтæ цæттæ кæнын

					дзырдуæттæй пайда кæнынмæ арæхсын;	ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын		
26.		Ирон æвзаджы диалекттæ æмæ ныхасыздæхтытæ. Литературон æвзаг æмæ диалекттæ, ныхасыздæхтыты ахастдзинæдтæ	1	Ног æрмæг амонын ы урок	Равзарын ирон æмæ дыгурон диалектты иуæй-иу грамматикон хицæндзинæдтæ. Æрдзурын æвзаджы сыгъдæгдзинадыл.	**Коммуникативон:** тексты диалект кæнæ ныхасыздæхтæй ист дзырдтæ амонын. Иу диалекты дзырдтæ иннæ диалекты дзырдтæй ивын. **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
27.		Ирон æвзаджы рæзт. Ирон æвзагзонынады историйæ. Ирон æвзагзонынады зынгæ ахуыргæндтæ.	2	Ныхасы рæзтыл кусыны урок.	Иумæйаг æмбарынад æвзæгты хæстæгдзинады тыххæй. Ирон æвзаджы бынат иннæ æвзæгты	**Коммуникативон:** хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын **Регулятивон:** ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ	Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; темæмæ гæсгæ æнцойгæнæн схемæтæ æмæ таблицæтæ цæттæ

					’хсæн; ныхасы хуызтæй (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) пайда кæнынмæ арæхсын.	архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын		кæнын; ирон æвзаджы тыххæй докладтæ кæнын, проектон куыстытæ æххæст кæнын
28.		Æвзаджы тыххæй иумæйаг зонинæгтæ	1	Фæлхат кæныны урок.	Иумæйаг æмбарынад æвзæгты хæстæгдзинады тыххæй. Ирон æвзаджы бынат иннæ æвзæгты ’хсæн; ирон æвзаг уарзын кæнын; бамбарын кæнын, ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый; не ’взаг нæ адæмæн кæрæдзи æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый.	**Коммуникативон:** Ныхасы темæ, стиль бæлвырд кæнын. Ныхасы алы хуызтæй пайда кæнын. Хатдзæгтæ кæнын исты темæйы фæдыл. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ (сочинени-хæдзармæ куыст)
29.		Рацыд æрмæгæй бæрæг уаг скæнын. Контролон куыст. Сфæлдыстадон	**4 сах.**	Фæлхат кæныны урок.	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын. Ныхасы рæзтыл бакусын.	**Коммуникативон:** Ныхасы темæ, стиль бæлвырд кæнын. Ныхасы алы хуызтæй пайда кæнын. Хатдзæгтæ кæнын исты темæйы	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы	Беседæ, индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; нывмæ гæсгæ куыстытæ, тексты

		куыстытæ.			Ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ бафидар кæнын.	фæдыл. **Регулятивон:** хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. **Базонæн:** æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	анализ; сфæлдыстадон куыст; ирон æвзаджы тыххæй докладтæ кæнын, проектон куыстытæ æххæст кæнын
		Æдæппæт	**51сах.**					

Фиппаинæгтæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пълан хуызæгæн лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивддзинæдтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, практикон куысты хуызтæ, УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ. Хицæн скъолаты ирон æвзаг ахуыр кæнынæн алыхуызон сахæттæ лæвæрд кæй цæуы, уымæ гæсгæ ахуыргæнæджы ивддзинæдтæ бахæссын бахъæудзæн сахæтты нымæцмæ дæр.

2. Къæлиндарон-тематикон пъланмæ гæсгæ 9-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:
контролон диктанттæ – 2
изложенитæ – 2
сочиненитæ – 2 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).
Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цæуынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зонындзинæдтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивддзинæдтæ хæссын.